

Ruimte voor het Everzwijn

Het everzwijn is in Vlaanderen terug van weggeweest. Vanuit de buurlanden en –gewesten komt het wild zwijn ook Vlaanderen binnen en het treft bij ons een landschap aan waarin het kan gedijen. Natuurpunt vindt dit een positieve zaak: het everzwijn hoort thuis in Vlaanderen, het is een onderdeel van onze natuur.

Ruimte voor groot wild

Het everzwijn heeft een belangrijke rol in de toekomstige natuur- en landschapsontwikkelingen en in de beeldvorming ervan. Natuurpunt pleit al langer voor grotere, met elkaar verbonden natuurgebieden, die wat ruiger en deels zelfregulerend kunnen worden. Via de creatie van zo'n gebieden moet er ruimte gemaakt worden waar ook grotere diersoorten zoals het everzwijn een plaats vinden. De ontwikkelingen van grote natuurgebieden is voor Natuurpunt een prioriteit.

Beleid en beheer

De overheid moet het stuur vasthouden. In de huidige plannen van de Vlaamse overheid, wordt een grote rol voorzien voor WBE's als opmakers van plannen en doelstellingen. Natuurpunt vindt dit geen verstandige regeling: gezien de uiteenlopende belangen van verschillende actoren is het de overheid die de regie moet voeren en de actoren gelijkwaardig dient te betrekken.

Beleid moet uitgaan van (on)aanvaardbare schade. Het beleid inzake het everzwijn moet vertrekken van een reële discussie over (on)aanvaardbare schade in plaats van een theoretische discussie over waar everzwijnen wel/niet mogen zijn. Uit ervaringen uit het buitenland weten we dat everzwijnen op termijn overal geraken: de zogeheten “nulstand” is een utopie. Natuurpunt vraagt om de discussie te voeren over het niveau van schade / overlast dat aanvaardbaar is – en het beleid hierop vervolgens af te stemmen en bij te sturen. De vraag is niet “mogen hier everzwijnen zitten” – de vraag is: “welke schade door everzwijnen vinden we tolereerbaar en vanaf wanneer grijpen we in”.

Natuurpunt wil mee in het beleid Natuurpunt is bereid om in overleg met de overheid en de andere actoren te komen tot een gebiedsgerichte aanpak, uitgaande van een aanpak gebaseerd op (on)aanvaardbare schade. We vragen dat daarbij maximaal ingezet wordt op preventieve maatregelen (zoals beschermen van akkers via afrastering). Zulke maatregelen zullen echter niet volstaan, en Natuurpunt is dan ook bereid om, waar noodzakelijk voor het voorkomen van onaanvaardbaar hoge schade, afschot binnen haar terreinen te overwegen binnen een globaal, gebiedsgericht plan.

.... maar vraagt juridische zekerheid. Natuurpunt stelt vast dat, aangaande schade door everzwijnen, er vandaag geen goede regeling bestaat. Zowel de schadelijder als de jachtrechthouder zitten met grote onzekerheden in geval van schade. Natuurpunt vraagt daarom dat een regeling wordt uitgewerkt die juridische zekerheid biedt voor alle betrokkenen. Zo'n regeling moet ook omvatten dat landbouwers vergoed worden voor schade – als ze maatregelen nemen. Landbouwers die schade lijden door everzwijnen moeten daarvoor vergoed worden. De vergoeding dient ons inziens afhankelijk gemaakt

worden van duidelijk gedefinieerde, preventieve maatregelen die de landbouwer dient te nemen (cfr Nederland).

Actief optreden tegen illegale uitzettingen. Natuurpunt stelt vast dat er ernstige aanwijzingen zijn dat everzwijnen illegaal worden uitgezet. Natuurpunt verzet zich daar met klem tegen en meent dat hier actief moet tegen worden opgetreden door de overheid.

Onderzoek en communicatie

Sensibilisatie en communicatie. Natuurpunt stelt vast dat er erg weinig kennis is over het everzwijn bij het brede publiek. Onbekend is onbemind, het is daarom van belang om stappen te nemen inzake communicatie en sensibilisatie over deze soort. Natuurpunt zal hiertoe zelf stappen ondernemen, en meent dat ook de overheid dat moet doen.

Monitoring en wetenschappelijk onderzoek. Er is vandaag geen goede inschatting van de populatie van het everzwijn, noch van de omvang en de ernst van de schade. Dit maakt het uiteraard moeilijk om een degelijk en gefundeerd beleid en beheer te voeren. Natuurpunt vraagt aan de overheid om hierin te investeren én is bereid om te zoeken naar manieren waarop ons netwerk van vrijwilligers hierin een bijdrage kan leveren.

Everzwijnen in de gebieden van Natuurpunt

Natuurpunt staat in principe positief ten opzichte van de aanwezigheid van everzwijnen in de gebieden die we beheren. Bij de besluitvorming rond het beheer van de soort zal daarom maximaal gezocht worden naar mogelijkheden voor het everzwijn en het inzetten van preventieve maatregelen. Er zullen achter altijd afwegingen gemaakt moeten worden die de andere natuurdoelstellingen voor het gebied in rekening brengen (bvb kwetsbare vegetaties), alsook de externe effecten (invloed van everzwijn buiten de reservaten). Deze afweging wordt gemaakt door de dienst beheer, in nauwe samenspraak met het beheerteam.